

Másként alapoznak

Cölöpök nélkül

— Nyugodtan alszik?
— Érzem én is, mondja más is, hogy nyughatatlan lélek vagyok. Bizonyos szokásokat nem tudok elfogadni a szakmában, ha leg-
alább magamnak nem tudom megmagyarázni azokat. Sokszor hallani: mit akarsz megint? Ha eddig jó volt, miért nem jó ezután is? De ha a cölöpök miatt tette föl a kérdést, akkor könnyű rámondanom: nagyon nyugodtan alszom.

Zsebik József szegedi statikus a megmondhatója, a cölöpökre épített panelházakról miért térnek át a cölöp nélküliekre.

— Laza a talaj a város alatt.
— Ezt már a régi építők is tudták. Bontások alkalmával még ma is találunk olyan házakat, amelyeket facölöpök tartottak. Beieverték a földbe, a tetejüket gerendákkal kötötték össze, és ezekre a gerendákra rakták a falakat.

— Amikor jött a panel...
— Természetesen volt, hogy cölöpöket verünk a földbe, és gerendákkal kötjük össze. Az is, hogy facölöp és fagerenda helyébe vasbeton került.

— Igaz, hogy süllyednek a házak?

— Igaz. Szinte kivétel nélkül.
— Azért, mert nem tudunk jól építeni?

— Azért, mert ilyen a talaj. A szalámigyár tornya — a belsőről van szó! — másfél centit dőlt a Maros utca felé. A fogadalmi templom tornya viszont több mint 10 centivel hajlik a Tisza felé. Pedig a templomot nem a mi módszereinkkel építették.

— És maga mégis kihúzza a cölöpöt az új épületek alól?

— Rájöttünk, hogy a cölöpös éppen úgy süllyedhet, mint a cölöp nélküli. Idő kellett a fölismeréshez, mert a panelépítést úgy vettük át, hogy statikáját nem nagyon ismertük. Számítani tudtunk ugyan, de igen erős rá-
tartással dolgoztunk a maximális biztonság érdekében.

— És most mit adnak a maximális biztonság helyett?

— Azt hiszem, nem jól értjük egymást. A teljes biztonság az építőiparban alapkövetelmény, azt megsérteni nem lehet. Arról van csak szó, hogy ezt a biztonságot egyszerűbben is el lehet érni. Pontosabb mérései lehetőségeink vannak, észrevettük hamar, hogy az előzetes számítások és az utólagos mérések gyakran nem esnek egybe. Mentünk az egyetemre, segítsenek új elméletet kidolgozni a számításokhoz. Az egyetem vállalta, de pénzünk nem volt rá. A minisztérium azonnal megértette aggályainkat, és fizette a kutatás költségeit. Az új számítási elmélet természetesen számítógépes programra készült, hogy gyorsan és pontosan dolgozhassunk vele.

— A számítógép is azt mondja, hogy fölösleges a cölöp?

— Kiderült, hogy a szegedi talaj nem is alkalmas rá, hogy cölöpöket verjünk bele. Tönkremegy közben a mikroszerkezete, és nincs időnk kivárni, amíg újra helyreáll. A talajról azt is megtudtuk, hogy tíz méter mélyen is majdnem olyan, mint másfél méternél. Ráadásul a cölöp éppen úgy viselkedik, mint a sík alapozás, csak annak a síkja a cölöp csúcsánál van.

— Ha mégsem olyan a talaj?
— A város régi térképein látni lehet, hogy egy-egy körzetet nem építettek be. Azért, mert az a talaj nem bírta volna el a házakat. Ha kihagyjuk mi is, akkor fölösleges volt városépítési tervet készíteni.

— Ha viszont nem hagyják ki, süllyed a ház?

— A biztonság elsőrendű követelmény, megalkuvásra gondolkodnunk se szabad. Az újfajta

alapozási módszer szerint ki-
suk a földet másfél méterig, és betonból öntjük az alapokat. Ahol lazább a talaj, mélyebbre ásunk, és homokkal-kavicsal feltöltjük.

— Mi várható még?

— Az, hogy az alapokat sem a helyszínen betonozzuk, hanem előregyártott elemekből rakjuk össze.

— A szakma örül neki?

— Rendeztünk egy konferenciát Szegeden, és a szakma hitetlenkedett. A számítások és a mérések azonban minket igazoltak.

— Így olcsóbb lesz?

— Nem. A gyári elemek mindig drágábbak.

— Akkor minek?

— Két hónapról két hétre rövidülhet az alapozás ideje. Óriási nyereség. Az is, hogy az elején odaáll a daru, elkezd rakni az alapokat, utána pedig azonnal a falakat.

— Gondolom, ennek viszont az építőipar örül.

— Nem ennyire egyszerű. Nem örül.

— Nehéz követni. Az építőiparé a házgyár, a panel, és neki jó, ha a daru egyfolytában dolgozhat.

— De az építőké a cölöpverő is. Megvették drága pénzén, szeretnék megkeresni az árát. A szabályozók is olyanok, hogy a cölöpözés nagyobb nyereséget hoz a vállalatnak, mint a síkalapozás.

— Furcsa helyzet.

— Szemrehányás nem érheti a vállalatot, hiszen jól föl fogott érdeke szerint cselekszik. Számolnia neki is tudnia kell, különben nem él meg.

— Tehát lőttek az új módszernek, mert a gazdasági szempontok cölöpökön nyugosznak.

— Nem lenne jó, ha mindig sarkosan fordulnánk jobbra vagy balra. Az új módszernek ki kell küzdenie a maga létjogosultságát. Állnak már a kísérleti épületek, laknak is bennük, és folyamatosan épülnek ezután is olyanok, amelyeket nem cölöpökre alapozunk.

— Ezért kérdeztem, nyugodtan alszik?

— Erre feleltem: nyugodtan. A geodéta azt mondja, jobb az eredmények, mint amire számítottunk.

— Tehát nem süllyednek.

— Nem jobban süllyednek, mint az előzőek, illetve annyi se.

— Egyéb haszon?

— Szeged egyes területein a talajvíz szulfáttartalma igen magas. A vasbetoncölöpöket egyszerűen megenné a foszfát.

— A sík alap is vasbeton?

— De azt csomagolni lehet. Be lehet vonni olyan anyaggal, amit nem kezdhet ki a szulfát.

— Akj ezt az írást elolvassa, elkezd nyugtalankodni. Benne lakik a házban, arra gondol, baj lehet belőle.

— Minden lakónak azt üzenem, aludjon nyugodtan. Nem lehet baj.

— Ha lenne, mit tudna csinálni?

— Rengeteget. Alá tudnánk sajtolni, injektálni, ferde cölöpözéssel is meg lehetne állítani, de nem kell tartani tőle. A maximális biztonságról egy percig se mondtunk le.

— Mondhatjuk úgy, hogy most kezdjük kitanulni a betonépíté-
szet finomságait?

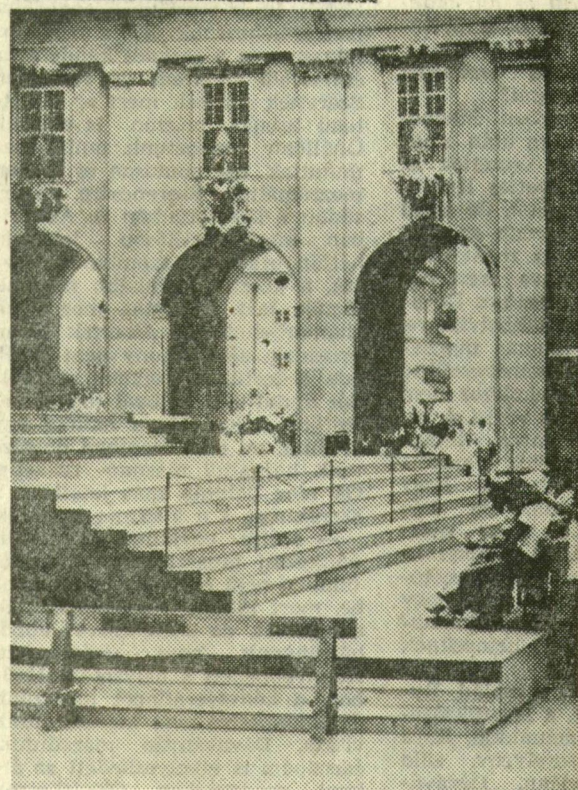
— A tanulás nem jó szó ide, mert tudni eddig is tudtuk, amíg az épület a tervezőasztalon volt. Eszközaink nem voltak hozzá eddig.

— Még mire számíthatunk?

— Az előregyártott elemekből történő sík alapozást beadjuk tá-
lalmánynak.

HORVÁTH DEZSŐ

Salzburg

A színpad kicsike, fából készült, és a szezon végén elszállítható

A téren mindig van valami. A fuvolás nem automata ugyan, de pénzbedobásra muzsikál

Szökőkút a hegy tövében

Ha elvetődik a szegedi ember a salzburgi Dom-Platzra, azonnal elkezd összehasonlítani a szegedi Dóm térrel. Özönlik az idegen ott is, itt is, noha magán a téren ott kevesebb a látnivaló. Határ menti város Salzburg is, akárcsak Szeged, folyó szeli ket-
tő az is, a Salzach (jóval több a híd rajta, mint a Tiszán), és híres a nyári ünnepi játékokról, akárcsak a mi városunk. Na-

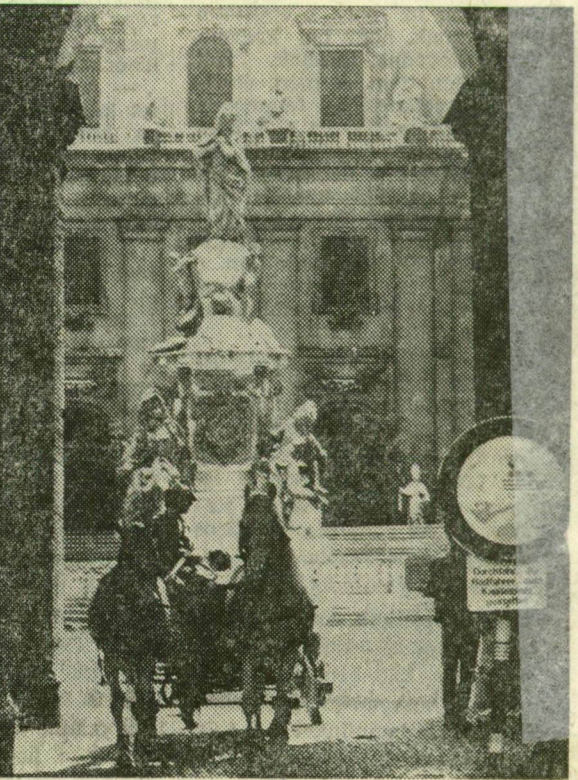
gyobb lehet azonban a vonzása, mert ott rendszeresen rendeznek húsvéti ünnepi játékokat is, pünkösti koncerteket, Mozartnak szentelt ünnepi heteket, és úgynevezett kastélyhangversenyeket is. A turista azonban legtöbbször rohan ott is. fényképezőgéppel szaladja körbe a teret, és itthon rágja meg a látnivalókat.

A nézőtér is egyszerűbb, és sokszor belefért a szegedibe

A dóm öreg falánál konflislovakat itatnak

A Dom-Platz egyik kijárata. A konflis kocsisa kitűnő idegenvezető, és anyagi támogatást kap a várostól